

**YÜKSEK YÖNETİM DENETÇİSİ
(OMBUDSMAN)**

TEMMUZ – ARALIK 2010

XIX. DÖNEM RAPORU

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
YÜKSEK YÖNETİM DENETÇİSİ
(OMBUDSMAN)**

*Adres: 143, Bedrettin Demirel Caddesi, Kat 3-4 Lefkoşa
Telefon: 22 75 814 - 22 75 954 Fax: 22 88 907*

Sayı:OMB.0.00-01/00-10/

18 Ocak 2011

KKTC Cumhuriyet Meclisi
Meclis Başkanlığı
Lefkoşa.

38/1996 sayılı Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasasının 16(1) maddesine göre onsekizinci çalışma dönemine (1 Temmuz – 31 Aralık 2010) ait ekteki raporu saygılarımla arz eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Feridun ÖNSAV
Yüksek Yönetim Denetçisi
(Ombudsman)

Dağıtım: 1- KKTC Cumhurbaşkanlığı
2- KKTC Başbakanlığı

DIŐ İLİŐKİLER

Uluslararası Ombudsman Enstitüsünün (International Ombudsman Institute–IOI) iki yılda bir yapılan Olağan Genel Kurul ve Konferansı İspanya'nın Barselona kentinde Katalan Ombudsmanı (SINDIC-El Defensor De Les Persones) himayesinde 3-5 Ekim 2010 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Genel Kurul ve Konferans, yaklaşık 58 kurumsal üye temsilcilerinden oluşan 110 kişinin katılımıyla La Pedrera Konferans Salonunda düzenlenmiş ve toplantıya KKTC Ombudsmanını temsilen Ombudsman Feridun Önsav ve Daire Müdürü Zeki Gürsel katılmıştır.

Açılıő konuşmaları sonrasında konferansın ana konulara girilmiş ve “Avrupa-Açık Toplum: Göçmenler ve Hakları”, “Siyasi Katılım, Dernek Kurma/Örgütlenme ve Seçme/Seçilme Hakları” ile “Eğitim, Okullarda Ayrımcılık ve Refakatçisi (Velisi) Bulunmayan Çocukların Hakları” konularına odaklanmış atelye çalışmalar yapılmıştır. Konferansın diğer bölümünde ise “Sosyal Dışlanma, Krizin Etkileri, Ailelerin Birleştirilmesi, Ülkeye Dönüş ve Kadın Ticareti” ile “Entegrasyon veya Asimilasyon; Kültür, Kimlik, Kabul Etmeye Açık Olma ve Gerekleri” başlıklı atelye çalışmaları sonrasında ise OPCAT- Optional Protocol to the Convention Against Torture (İşkence ile Mücadele Sözleşmesine Ek Protokol) tartışılmıştır. Takiben yer alan kapanış oturumunda ise oturum ve atelye çalışmalarından çıkarılan sonuçlar bir bildirgeye dönüőtürülerek, Ombudsman kurumları için izlenmesi gereken yöntem ve öneriler olarak kabul edilmiştir. Konferansın kapanışının ardından Olağan Genel Kurul gerçekleştirilmiştir.

TEMMUZ – ARALIK 2010 DEVRESİNDE YAYINLANAN RAPORLARIN ÖZETİ ŞÖYLEDİR:

15 Temmuz 2010 tarih ve OMB 0.00-01/00-01/72 sayılı raporumuz:

10 Mayıs 2010 tarihinde Dairemize başvuruda bulunan Sayın Seyit Yolak, Lefkoşa – Güzelyurt anayolu üzerindeki Alayköy kavşağının kurallara aykırı yapısı nedeniyle ciddi kazalara yol açabileceğini ve tehlike arzeden bu durumundan dolayı önlem alınması gerektiğini iddia etmiştir. Sayın Yolak, konu hakkında 6 Nisan 2010 tarihinde Karayolları Dairesine dilekçe sunduğunu, ancak hiçbir yanıt alamadığını belirtmiş ve durumun incelenmesi konusunda Dairemizden yardım talebinde bulunmuştur.

Dairemiz tarafından yapılan araştırmada, Sayın Seyit Yolak'ın Karayolları Dairesine gönderdiği Lefkoşa - Güzelyurt anayolu üzerindeki Alayköy kavşağının kurallara aykırı olduğu iddiasını içeren 6 Nisan 2010 tarihli dilekçesine Karayolları Dairesi Müdürü Sayın Mustafa Demircioğlu tarafından 80 gün sonra yanıt verildiği tespit edilmiştir. Raporumuzda, ilgili Daire Müdürünün konu hakkındaki teknik açıklamasını Anayasa'nın 76. maddesi gereği, bir ay içerisinde Sayın Yolak'a bildirmesi gerekirken, konuyu ihmal ederek, Anayasa'nın 76. maddesine ters düştüğü yönündeki inancımız belirtilmiştir.

Hukuk devletinde Anayasa ve yasaların uygulanması kaçınılmazdır. Bu bağlamda, "Devlet bir bütündür" ilkesinden hareketle, konu ile ilgili olan bakanlıklar, daireler, kamu kurum ve kuruluşlarının üzerlerine düşen görevleri yasal çerçevede ve koordineli bir şekilde, zamanında yapmaları ve Anayasa'nın 76. maddesine uygun olarak bir ay içinde vatandaşlara gerekçeli kararı bildirmeleri gerektiği yönündeki görüşümüze yer verilmiştir.

Ayrıca raporumuzda, halen yürürlükte olan Bölüm 154 Ceza Yasası'nın ivedi olarak gözden geçirilerek, konuya ilişkin yasal düzenleme yapılması ve yapılacak düzenlemeyle, Anayasa'nın 76. maddesine uyulmadığı takdirde cezai müeyyidelerin uygulanması gerektiği inancında olduğumuz vurgulanmıştır.

5 Ağustos 2010 tarih ve OMB.0.00-03/00-10/80 sayılı raporumuz:

Güney göçmeni Sayın Fehime Osmanoğlu ile eşi Sayın Ahmet Cemal Osmanoğlu Dairemize başvuruda bulunarak, gerekli işlemleri tamamlamış olmalarına rağmen Kiracıköy'de isimlerine tahsisli olan ve Eş-25/05 dosyasında işlem gören taşınmaz mallarına tapu alamadıklarını belirterek yardım isteminde bulunmuşlardı.

Dairemiz tarafından yapılan araştırmada, İskan ve Rehabilitasyon Dairesindeki işlemlerinin tamamlandığı, dosyanın Tapu ve Kadastro Dairesi Lefkoşa Kaza Tapu Amirliği'nde olduğu tespit edilmiştir. Sayın Fehime Osmanoğlu ile eşi Sayın Ahmet Cemal Osmanoğlu, Kiracıköy'de isimlerine tahsisli olan ve Eş-25/05 dosyası ile DD 21828 dosyalarında işlem gören tarlaların tapularını almak için, 4 Ağustos 2005 tarihinde puan feragatnamesini imzalamışlardı. Puanlarının yetmediği parsellerin ise değerlerini kabul ettiklerini ve değiştirilmiş şekliyle 41/1977 İskan, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası'nın 45A maddesine göre ödemek kaydıyla konu koçanların taraflarına verilmesini talep ve kabul ettiklerini imzalamışlardı. Araştırmamız üzerine, kişinin dosyasında Lefkoşa Kaza Tapu Amirliği tarafından inceleme yapılmış ve T2 Cetvelindeki bazı parsellerin özel paftada olduğu, Devlet Kadastro haritalarındaki karşılığı olan parsel numaralarının tespiti için dosyanın muhtelif zamanlarda başka daire ve şubelere gidip geldiği ve 15 Nisan 2008 tarihinden beri ise Eşdeğer ve Puan Şubesinde olduğu, Sayın Osmanoğlu'na dosyasında bulunan taşınmaz mallar için koçan verilmesinde herhangi bir yasal engel bulunmadığı saptanmıştır. Konunun tarafımızdan takip aşamasında ise görülen eksiklik tamamlanmış ve Sayın Fehime Osmanoğlu ile eşi Sayın Ahmet Cemal Osmanoğlu'nun eksik puanlarının karşılığını ödeyerek tapularını alabilecekleri öğrenilmiştir. Bunun üzerine Sayın Ahmet Cemal Osmanoğlu'na telefon edilerek son gelişme hakkında bilgi verilmiştir. Sayın Osmanoğlu, Lefkoşa Kaza Tapu Amirliği'ne giderek eksilen puanlarının karşılığını yatıracığını ifade etmiştir.

Raporumuzda, Lefkoşa Kaza Tapu Amirliği'ndeki personel yetersizliğinin Daire görevlerinin çok geç yapılmasına, Dairemize başvuruda bulunan Sayın Osmanoğlu'nun dosyası gibi birçok kişinin dosyasının yıllar geçmesine rağmen sonuçlanmamasına ve vatandaşların mağdur olmasına yol açmakta olduğu belirtilmiş ve Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürlüğünün, ilgili Yasa'sında boş kadro olması halinde münhal ilan ederek, boş kadro olmaması halinde ise yasal değişiklik yaparak kadrolarını artırmak için acilen girişimde bulunması ve vatandaşa makul sürede hizmet verilmesini sağlaması gerektiği görüşümüz vurgulanmıştır.

14 Eylül 2010 tarih ve OMB.0.00-01/00-10/83 sayılı raporumuz:

Sayın Halil Berkut, 30 Aralık 2008 tarihinde Dairemize yaptığı başvuruda, Mahkeme tarafından 4 Aralık 2001 tarihinde tasfiyesine karar verilen Halkor Kredi Yatırım Şti. Ltd.'in tasfiyesinde alacaklı statüsünde bulunan Ayşe Atakan Terekesi İdare Memurları olarak, kendisi ve Sayın Av. Süleyman Dolmacı'nın Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesi Müdürlüğüne gönderdikleri birinci yazılarına cevap alamadıklarını, ikinci yazılarına verilen yanıtta ise konunun geçiştirildiğini, sözkonusu şirketin tasfiyesinin durumu ve ne aşamada olduğuna dair yasaların öngördüğü hiçbir bilginin verilmediğini iddia etmiştir.

Sayın Berkut başvuru dilekçesinin devamında, Mahkemenin aldığı 4 Aralık 001 tarihli tasfiye kararından bugüne kadar geçen sürede, ilgili Tasfiye Memurunun konuya ilişkin yasal görevlerini ihmal ettiğini, Şirketler Yasasının bir tasfiye işleminde Tasfiye Memuruna yüklemiş olduğu yükümlülüklerin hiçbirisini Halkor Kredi Yatırım Şti Ltd.'in tasfiyesi için yapmadığını, Şirketin durumundan dolayı ise alacaklıların mağdur olduğunu belirterek, tasfiyenin daha ciddi, Yasanın öngördüğü şekilde, en erken zamanda sonuçlandırılması ve bu konuda kendilerine bilgi verilmesi hususunda Dairemizden yardım talebinde bulunmuştur.

1992 yılında Gazi Mağusa'da kurulan ve Sayın Ekrem Şahali, Sayın F. Göksal Umuroğlu, Sayın Feridun Gürsel, Sayın Şevki Barutçu, Sayın Server Erozan, Sayın Ömer Ökçün, Sayın Soner Güden, Sayın Tolgay Berksoy ve Sayın Yusuf Ersan Uluçhan adlı Direktörler Kurulundan oluşan Halkor Kredi Yatırım Şirketi Limited aleyhine, ödemelerinde acze düştüğü gerekçesiyle 2001 yılında dava açılmış ve konu şirketin Gazi Mağusa Kaza Mahkemesinin 3/2001 istida numaralı ve 4 Aralık 2001 tarihli emri gereğince tasfiye edilmesine, ayrıca, tasfiye işlemleri için Resmi Kabz Memuru ve Mukayyidin Tasfiye Memuru olarak atanmasına emir verilmiştir.

Yapılan araştırmada, Halkor Kredi Yatırım Şti. Ltd.'in diğer şirket alacaklıları gibi merhume Ayşe Atakan'ın da konu Şirkete toplam 23,516 Sterling borç para verdiği, Şirketin ise makbuz karşılığında ve üç adet vadeli borç senedi adı altındaki resmi belgelerle bu borçları aldığı görülmüştür. Halkor Kredi Yatırım Şirketi Ltd.'in 4 Aralık 2001 tarihinde tasfiye edilmesiyle Mahkeme tarafından ilk Tasfiye Memuru atanan dönemin Daire Müdürü Sayın Ömer Köseoğlu'nun, ardından aynı göreve atanan Sayın Kemal Özçakır'ın daha sonra bu göreve atanan Sayın Cemal Arık'ın ve halen bu görevi yürüten Sayın Emin Bilgen'in konu alacaklıların borç ispatının kabul edildiği veya reddedildiği konusunda karar veremedikleri görülmüştür. Raporumuzda, konu Şirketin borçlanmasının bankacılık işlemi olup olmadığı ve/veya borçlanmanın mevduat sayılıp

sayılamayacağı konusunda kesin bir bulgunun da olmadığı yönünde görüş belirtilmiştir.

Tasfiye Memuru görevini yürüten adı geçen Daire Müdürlerinin, konu Şirketin dönemin Bankalar Yasası'na aykırı bir biçimde mevduat kabulünde bulunduğu düşüncesini taşımaları ve Sayın Atakan ile diğer şirket alacaklılarının borç ispatının kabul edilmesi veya reddedilmesi konusunda kararsız kalarak soruna çözüm bulamamaları anlaşılabilir. Oysa dönemin Tasfiye Memuru Sayın Köseoğlu'nun, tasfiye işlemleri sırasında konu alacaklıların borç ispatının kabul edildiğine veya reddedildiğine dair kararını verip uygulamaya geçmesi, aksi takdirde konuyu Mahkemeye taşıyarak bu konuda Mahkemeden emir alması gerekmekte idi. Sayın Köseoğlu'nun, konu hakkında ihmalkar davranarak sorunun çözümünü ardından aynı göreve atanan Sayın Kemal Özçakır'a devrettiği, Sayın Özçakır'ın da sorunun çözümü konusunda ihmalkar davranarak, konuyu daha sonra bu göreve atanan Sayın Cemal Arık'a devrettiği, Sayın Arık'ın da aynı ihmalkarlığı göstererek, konu hakkında duyarsız kaldığı görüşümüz belirtilmiştir. Göreve yeni atanan ve halen bu görevi yürüten Sayın Emin Bilgen'in ise görevi devraldığı zaman bu sorunu önünde bulmasının doğal olduğu düşüncemiz ifade edilmiştir. Ayrıca, Tasfiye Memuru görevini yürüten ilgili Daire Müdürlerinin sorunu zamanında çözmek yerine ihmalkar davranmaları, merhuma Atakan ve diğer alacaklıların yaklaşık on yılda büyük mağduriyet yaşamalarına neden olduğu yönündeki inancımız vurgulanmıştır.

Halkor Kredi Yatırım Şti. Ltd.'in, Şirket Ana Sözleşmesinin 3. madde, A fıkrası konu Şirketin kuruluş amaçlarını maddeler halinde sıralarken, B fıkrası da borçlanma durumlarını anlatmaktadır. Şirket Tüzüğü'nün 77. maddesi de şirket direktörlerinin borçlanma yetkisini ortaya koymaktadır. Ancak raporumuzda, konu Şirketin halktan borç para almasının banka gibi mevduat kabulü sayılıp sayılamayacağına dair, Şirket Ana Sözleşmesi ve Tüzüğü'nde açıklayıcı bir maddenin olmadığı yönündeki düşüncemiz vurgulanırken, yürürlükte olan Bölüm 113 Şirketler (Tasfiye) Yasası ve 1933 Şirketler (Tasfiye) Tüzüğü'nün yasal boşluklarının giderilmesinin ve uygulamada tereddüte mahal vermeyecek şekilde yasal düzenleme yapılmasının kaçınılmaz olduğu şeklindeki görüşümüz de belirtilmiştir.

Raporumuzda, halen bu görevi yürüten Sayın Emin Bilgen'in de ifade ettiği üzere, tasfiye işlemlerinin atıl kalması, bu dönem içerisinde görev yapan Daire Müdürlerinin Bölüm 113 Şirketler Yasası ve 1933 Şirketler (Tasfiye) Tüzüğü altındaki görev, yetki ve sorumluluklarını ihmal ettiklerini ve konunun sürüncemede kalmasına neden olduklarını gösterdiği kanaatinde olduğumuz belirtilmiştir. Ayrıca, Halkor Kredi Yatırım Şti. Ltd. alacaklılarının zaten var olan mağduriyetlerinin zaman aşımından dolayı daha da artacağı gerçeğinden hareketle, Sayın Bilgen'in, alacaklıların vadeli borç senedi belgeleri ile ilgili

borç ispatı konusunda ivedi olarak kararını verip faaliyete geçmesi, eğer Mahkemeye başvurulacaksa, ilk Mahkeme olan Gazi Mağusa

Kaza Mahkemesinde davaya gidilmesi gerektiği inancında olduğumuz vurgulanmıştır.

Raporumuzda, değiştirilmiş şekliyle, 6/1987 sayılı Resmi Kabz Memuru ve Mukayyitlik Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası uyarınca “Resmi Kabz Memuru ve Mukayyidi” ünvanını taşıyan Daire Müdürlerinin üçlü kararname ile değiştirilmesi, bunun yanında yürürlükteki mevzuat uyarınca, Resmi Kabz Memuru ve Mukayyit ünvanı ile görev yapan Müdürlerin, tasfiye işlemlerini yürütmesi için Mahkeme tarafından “Tasfiye Memuru” olarak atanması, tasfiye işlemlerinin sürüncemede kalmasına zemin hazırladığı inancında olduğumuza yer verilmiştir. Ayrıca konu şirketin 4 Aralık 2001 tarihli tasfiye kararından bugüne kadar ilgili Dairede Resmi Kabz Memuru ve Mukayyidi olarak dördüncü Daire Müdürünün görev yapması ve Tasfiye Memuru olarak halen sorunu çözememiş olması, bu ünvanların aynı kişide toplanmasından da kaynaklandığı düşüncesinde olduğumuz ve bu meyanda paylaşımcı bir görev dağılımı için Dairenin Teşkilat Yasası ile birlikte yürürlükte olan Bölüm 113 Şirketler (Tasfiye) Yasası ve 1933 Şirketler (Tasfiye) Tüzüğüne ilgili maddelerinde ivedi olarak düzenleme yapılması gerektiği inancımıza yer verilmiştir.

Esasen, ilgili Daireye yöneltilen sorularımızın çoğunun yanıtı olmadığı da ortadadır. Sorularımıza yanıt alamamamızdan dolayı, geçen süre içerisinde Resmi Kabz ve Tasfiye Memuru görevini yürüten Daire Müdürlerinin şirket alacaklılarına karşı sorumluluklarının ne kadarını yerine getirdikleri tarafımızdan tespit edilememiştir. Raporumuzda, 2001 yılından bugüne kadar tasfiye işlemlerinin sonlandırılmamış olması, Resmi Kabz ve Tasfiye Memuru görevini de yürüten Daire Müdürlerinin yürürlükte olan Bölüm 113 Şirketler (Tasfiye) Yasası ve 1933 Şirketler (Tasfiye) Tüzüğünde belirtilen görevlerini yapmadıkları ve/veya ihmal ettikleri anlamında olduğu inancımız yinelenmiştir.

Raporumuz hazırlandığı dönemde, Resmi Kabz ve Tasfiye Memuru görevini yürüten Daire Müdürü ile yaptığımız 4 Ağustos 2010 tarihli görüşmede, başvuru konusu şirketin tasfiye işlemlerinin devam ettiği ve halen alacaklıların borç ispatının kabul edilip edilmeme aşamasında olduğu tarafımızdan da teyit edilmiştir.

20 Ekim 2010 tarih ve OMB.0.00-03/00-10/101 sayılı raporumuz:

Güney göçmeni Sayın Ahmet Cemal Karşılı ile eşi Sayın Ayşe Karşılı, Dairemize başvuruda bulunarak, Kiracıköy’de isimlerine tahsisli olan ve Eş-610/98 dosyasında işlem gören taşınmaz mallarına tapu alamadıklarını ifade ederek yardım isteminde bulunmuşlardı.

Dairemiz tarafından yapılan araştırma sırasında, İskan ve Rehabilitasyon Dairesindeki işlemlerinin tamamlandığı, dosyanın Tapu ve Kadastro Dairesi Lefkoşa Kaza Tapu Amirliği’nde olduğu öğrenilmiştir. Araştırmamız üzerine, Sayın Karşılı’nın dosyasında Lefkoşa Kaza Tapu Amirliği tarafından inceleme yapılmış ve kişinin T2 Cetvelindeki bazı parsellerin özel paftada olduğu, Devlet Kadastro haritalarındaki karşılığı olan parsel numaralarının tespiti için dosyanın muhtelif zamanlarda başka daire ve şubelere gidip geldiği ve 15 Nisan 2008 tarihinden beri ise Eşdeğer ve Puan Şubesinde olduğu, Sayın Karşılı’ya dosyasında bulunan taşınmaz mallar için koçan verilmesinde herhangi bir yasal engel bulunmadığı tespit edilmiştir. Konunun tarafımızdan takip aşamasında ise, harita bilgilerinde görülen eksiklikler tamamlanmıştır. Bilgi alınmak üzere yapılan telefon görüşmesinde Lefkoşa Kaza Tapu Amiri vekili Sayın Osman Özkan, dosya ile ilgili işlemlerin tamamlanarak Sayın Ahmet Cemal Karşılı ile eşi Sayın Ayşe Karşılı adına belirtilen taşınmaz mallara ait tapunun hazırlandığını ifade etmiştir. Alınan bilgi üzerine Sayın Ahmet Cemal Karşılı’ya telefon edilerek tapusunun hazır olduğu bildirilmiştir.

12 Ağustos 2010 tarih ve OMB.0.00-03/00-10/79 sayılı Raporumuzda da ifade edilen, Tapu ve Kadastro Dairesindeki personel yetersizliği ile ilgili olarak Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürü Sayın Hüdaverdi İyikal’dan bilgi alınmıştır. Sayın İyikal, Daire Müdürü olarak, personel yetersizliğinin giderilmesi ve Daire görevlerinin daha süratli bir şekilde yapılabilmesi için geçmiş yıllarda da, geçtiğimiz Haziran ve Temmuz aylarında da, ihtiyaç duyulan personel sayısını yazılı olarak bildirdiğini ve münhal kadroların doldurulması için yazılı girişimde bulunduğunu ancak henüz sonuç alınmadığını vurgulamıştı.

Raporumuzda, vatandaşların işlemlerini yaptırmak için yoğun şekilde başvurduğu Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürlüğünün, ilgili Yasa’sında boş olan kadrolarının doldurulabilmesi için bütçede kaynak ayrılması ve vatandaşlara makul sürede hizmet verilmesinin ivedilikle sağlanması gerektiği yönündeki görüşümüz vurgulanmıştır.